Η διδασκαλία της μυθολογίας στο μάθημα της Ιστορίας

Ομάδα Αναλυτικών Προγραμμάτων Ιστορίας Δημοτικής Εκπαίδευσης

23 Ιανουαρίου 2026

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΚΥΠΡΟΥ

Περιεχόμενο συνάντησης

- Μυθολογία και Ιστορία
- Η μυθολογία στα ΑΠ Ιστορίας για τη Δημοτική Εκπαίδευση
- Κουτί Αρχαιολόγου
- Πρακτικά παραδείγματα
- Συζήτηση

Μυθολογία και Ιστορία

- Στο μεγαλύτερο μέρος της παρουσίας του στον πλανήτη, το ανθρώπινο είδος θεωρούσε τους μύθους αφηγήσεις από το απώτερο παρελθόν
  - Ηρωική εποχή των αρχαίων Ελλήνων (Ηρακλής, Αργοναυτική εκστρατεία, Τρωικός Πόλεμος, Θηβαϊκός κύκλος)- μια εποχή στο απώτερο παρελθόν στην οποία έζησαν οι ήρωες και οι θεοί είχαν έντονη παρουσία
  - Γενεαλογία- βασιλικοί οίκοι διεκδικούν καταγωγή από θεούς και ήρωες
  - Ιδρυτικοί μύθοι πόλεων

Μυθολογία και Ιστορία

- Προσπάθειες εκλογίκευσης της μυθολογίας
  - Ευήμερος (4ος – 3ος αιώνας π.Χ.): η ιδέα ότι οι αρχαίοι θεοί ήταν στην πραγματικότητα ήρωες και βασιλιάδες στους οποίους οι άνθρωποι απέδωσαν θεϊκές ιδιότητες μετά το θάνατό τους
  - Ηρόδοτος (5ος αιώνας π.Χ.)-Θουκυδίδης (5ος – 4ος αιώνας π.Χ.): προσπάθεια εκλογίκευσης μύθων

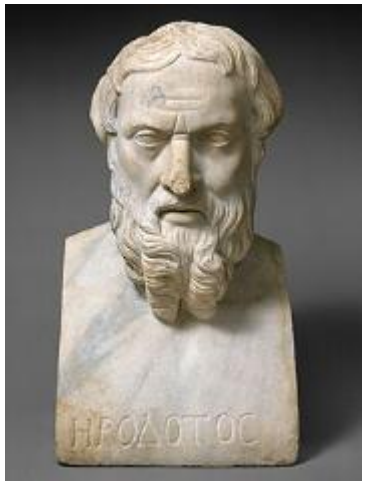

Μυθολογία και Ιστορία

- Είναι εντυπωσιακό το πώς η Ιστορία, όταν βασίζεται στη μνήμη των ανθρώπων, πάντοτε αγγίζει τα όρια της μυθολογίας (Leopold von Ranke, 1840)
  - Έμφαση στην τεκμηρίωση η οποία βασίζεται στη μελέτη των πηγών

Μυθολογία και Ιστορία

	Μυθολογία	Ιστορία
Αντικείμενο	Θεοί/θεές, ήρωες, υπερφυσικά όντα και οι περιπέτειές τους, φυσικά και κοινωνικά φαινόμενα	Πραγματικοί άνθρωποι, γεγονότα, περίοδοι, κοινωνικά και φυσικά φαινόμενα
Μέθοδος	Προφορική παράδοση, αρχαία κείμενα (π.χ. έπη, τραγωδίες), συλλογική μνήμη	Ιστορική έρευνα που βασίζεται στη διερεύνηση και ερμηνεία πηγών
Στόχος	Προαγωγή πολιτισμικών και ηθικών αξιών, καλλιέργεια ταυτοτήτων, ερμηνεία φυσικών και κοινωνικών φαινομένων	Έγκυρες αναπαραστάσεις του παρελθόντος και κατανόησή τους.
	Πώς φαντάζονταν το παρελθόν οι άνθρωποι και γιατί το φαντάζονταν έτσι;	Τι έγινε στο παρελθόν και γιατί έγινε σύμφωνα με τις πηγές μας;

Παραδοσιακή διδασκαλία της μυθολογίας

- Διδασκαλία μυθολογίας ξεχωριστά από τη διδασκαλία της Ιστορίας (στη Γ΄ τάξη)
- Μια σειρά από αφηγήσεις οι οποίες συχνά είχαν το status ιστορικών γεγονότων
  - «Νομίζαμε ότι ο Τρωικός πόλεμος έγινε μερικά χρόνια πριν από την Επανάσταση του 1821»
- Οι αντιθέσεις με τις αντιλήψεις του παρόντος έμεναν συχνά αναπάντητες

Ο ΤΡΩΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Πριν από πολλά χρόνια, οι Αχαιοί που κατοικούσαν τότε στην Ελλάδα, ενώθηκαν και με τα πλοία και το στρατό τους πήγαν να κυριεύσουνε την **Τροία.**

Έτσι άρχισε ο Τρωικός πόλεμος που κράτησε **δέκα χρόνια.** Ήταν ο μεγαλύτερος πόλεμος της αρχαιότητας κι οδήγησε στο θάνατο αμέτρητους Τρώες κι Αχαιούς. Αφορμή ήτανε μια γυναίκα, η ωραία Ελένη, η βασίλισσα της Σπάρτης.

Πολλά σπουδαία παλικάρια πολέμησαν σ' αυτό τον πόλεμο. Ο Αχιλλέας, ο γιος της Θέτιδας, ο Έκτορας, ο αρχηγός των Τρώων, ο ατρόμητος Διομήδης, ο δυνατός Αίαντας, ο Μενέλαος, ο άντρας της Ελένης, ο αδελφός του ο Αγαμέμνονας, που ήταν αρχηγός των Αχαιών, ο πολυμήχανος Οδυσσέας κι άλλοι πολλοί.

Όλους αυτούς θα τους γνωρίσουμε στα επόμενα μαθήματα. Επίσης, θα γνωρίσουμε την Ανδρομάχη, την όμορφη γυναίκα του Έκτορα, τους σεβαστούς γονείς του, την Εκάβη και τον Πρίαμο, κι άλλους πολλούς!

Τι να πρωτοθυμηθεί κανείς απ' όλα αυτά που έγιναν. Οι μύθοι που τα αναφέρουν είναι τόσο γοητευτικοί, που αξίζει τον κόπο να τους διαβάσουμε και να τους θυμόμαστε για πάντα.

Προσέγγιση της μυθολογίας στα σημερινά ΑΠ

- Παράλληλη διδασκαλία μυθολογίας και Ιστορίας (κυρίως στη Γ΄ και Δ΄ τάξη αλλά και στην Ε΄)
- Διάκριση ανάμεσα σε μύθο και ιστορικό γεγονός
- Πώς η μυθολογία μπορεί να μας πληροφορήσει για το παρελθόν έστω κι αν δεν περιγράφει ιστορικά γεγονότα
  - Τρόπος ζωής των ανθρώπινων κοινωνιών στο παρελθόν
  - Αντιλήψεις, ιδέες, αξίες των κοινωνιών του παρελθόντος

Θέση της γυναίκας: Star Trek (1966)

- Δεν είναι χρήσιμη πηγή για τη θέση της γυναίκας κατά τον 23ο αιώνα
- Είναι χρήσιμη πηγή για τη θέση της γυναίκας κατά τη δεκαετία του 1960
- Είναι χρήσιμη πηγή για τις αντιλήψεις των δημιουργών της σειράς για τη θέση της γυναίκας

Θέση της γυναίκας: Ομηρικά έπη

- Δεν είναι χρήσιμη πηγή για τη θέση της γυναίκας στην Εποχή του Χαλκού (εποχή στην οποία διαδραματίζονται τα γεγονότα της ηρωικής εποχής της ελληνικής μυθολογίας)
- Είναι χρήσιμη πηγή για τη θέση της γυναίκας στη Γεωμετρική Εποχή (εποχή που δημιουργήθηκαν τα ομηρικά έπη)

Γιατί είναι σημαντική η γνωριμία με τη μυθολογία;

- Πρόκληση ενδιαφέροντος για το παρελθόν και τους ανθρώπους του
  - Οι φανταστικοί κόσμοι και χαρακτήρες είναι συνήθως πιο ενδιαφέροντες από τους πραγματικούς
- Ανάπτυξη γλωσσικών ικανοτήτων/δεξιοτήτων
- Καλλιέργεια δημιουργικότητας και φαντασίας
- Γνωριμία με τις αντιλήψεις των ανθρώπων του παρελθόντος
  - Αλλαγές και συνέχειες με το σήμερα
  - Ιστορική ενσυναίσθηση
  - Ιστορική σημαντικότητα
- Διαφορετικές εκδοχές μύθων που αποκαλύπτουν διαφορετικές αντιλήψεις
  - Διαφορές ανάμεσα σε αναπαραστάσεις του παρελθόντος
- Διάκριση μύθων και ιστορικών γεγονότων/φαινομένων
  - Εγκυρότητα και αξιοπιστία πηγών

Ιστοσελίδα Μαθήματος Ιστορίας Δημοτικής Εκπαίδευσης

ΜΑΘΗΜΑ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Ιστορία Υλικό Επιμόρφωση Δράσεις Ενημέρωση Ημερολόγιο Επικοινωνία Αναζήτηση...

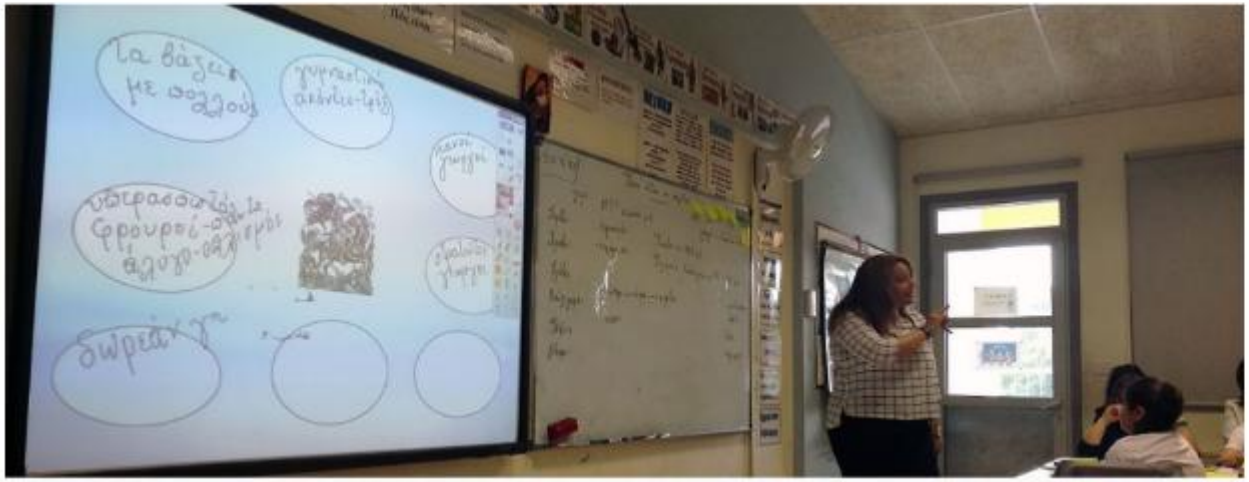

Αναλυτικό Πρόγραμμα

Ιστορία Δημοτικής Εκπαίδευσης

Βασικός σκοπός του μαθήματος της Ιστορίας, σύμφωνα με το νέο Πρόγραμμα Σπουδών Ιστορίας είναι η καλλιέργεια ιστορικής σκέψης και η διαμόρφωση ιστορικής συνείδησης. Προτάσσοντας την ανάπτυξη του ιστορικού γραμματισμού με τη συμμετοχή των παιδιών στην ανακάλυψη της ιστορικής γνώσης,

https://istod.schools.ac.cy/index.php/el/

Επερχόμενες Δραστηριότητες

Ενημέρωση

	Θέμα	Καταχώριση
	Ανακοίνωση για την	

Γ’ τάξη: Το περιεχόμενό μας

1. Εισαγωγική ενότητα

2. Επισκοπήσεις

3. Παλαιολιθική Εποχή

4. Νεολιθική Εποχή

5. Εποχή του Χαλκού

6. Μυθολογία

6. Μυθολογία	
ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:	
6.1 Αναφέρουν στοιχεία μύθων που σχετίζονται με τις υπό μελέτη ιστορικές περιόδους.	6.1 (α) Ο μύθος του Προμηθέα σε σχέση με την ανακάλυψη της φωτιάς από τους ανθρώπους. (β) Ο μύθος της θεάς Δήμητρας σε σχέση με την ανάπτυξη της γεωργίας. (γ) Ο μύθος του Οδυσσέα ή/και της Αργοναυτικής εκστρατείας σχετικά με την ανάπτυξη της ναυσιπλοΐας και την αναζήτηση νέων προορισμών. (δ) Ο μύθος του Θησέα και ο μύθος του Μινώταυρου ή/και ο μύθος του Δαίδαλου και του Ίκαρου σε σχέση με τον μινωικό πολιτισμό ή/και ο μύθος για τα Κυκλώπεια τείχη σε σχέση με τον μυκηναϊκό πολιτισμό. ε) Ο μύθος του Τρωικού πολέμου σε σχέση με την αλληλεπίδραση διαφορετικών ομάδων ανθρώπων. *(Οι πιο πάνω μύθοι αναφέρονται ενδεικτικά. Ο/η εκπαιδευτικός έχει τη διακριτική ευχέρεια της επιλογής των μύθων που θα μελετηθούν).*
6.2 Εντοπίζουν βασικές διαφορές και ομοιότητες ανάμεσα στους μύθους και τις ιστορικές αναφορές και κάνουν συνδέσεις ανάμεσα στη μυθολογία και τη λαϊκή παράδοση.	6.2 (α) Ρεαλιστικά και φανταστικά στοιχεία στους πιο πάνω μύθους. (β) Κοινά στοιχεία ανάμεσα στους πιο πάνω μύθους και τις ιστορικές αναφορές για το ίδιο φαινόμενο, γεγονός, πρόσωπο κτλ. (γ) Σύνδεση των πιο πάνω μύθων με ιστορικά γεγονότα, πρόσωπα, φαινόμενα κτλ. (δ) Σύνδεση των πιο πάνω μύθων με λαϊκά παραμύθια, λαϊκούς θρύλους κτλ.

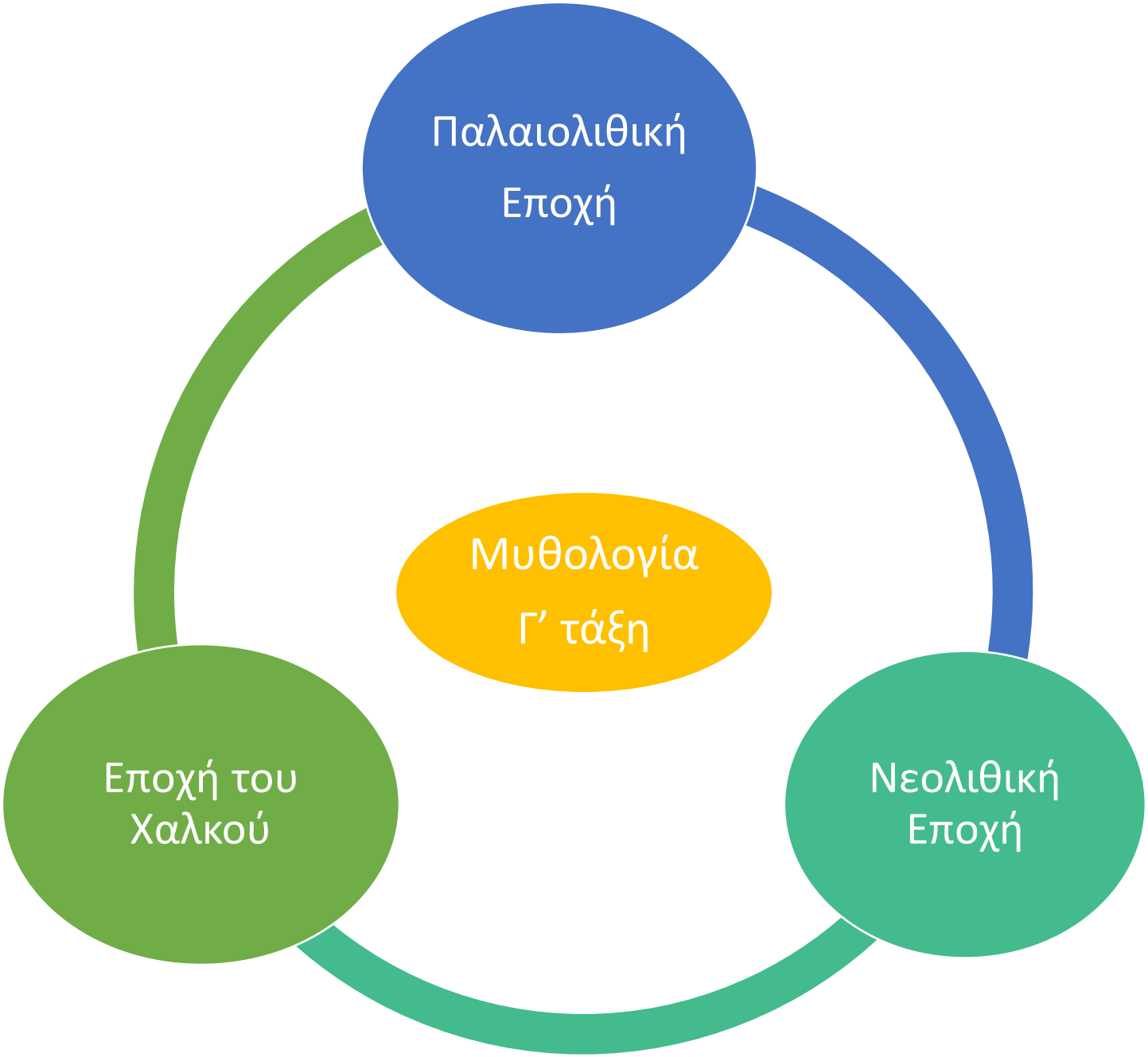
Παλαιολιθική Εποχή
Μυθολογία Γ’ τάξη
Νεολιθική Εποχή
Εποχή του Χαλκού

Δ’ τάξη: Το περιεχόμενό μας

1. Επισκοπήσεις
2. Γεωμετρική εποχή
3. Αρχαϊκή Εποχή
4. Κλασική Εποχή
5. Ελληνιστική Εποχή
6. Μυθολογία

6. Μυθολογία/θρύλοι/παραδόσεις	
ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:	
6.1 Αναφέρουν στοιχεία μύθων/θρύλων/παραδόσεων που σχετίζονται με τις υπό μελέτη ιστορικές περιόδους.	6.1 (α) Ο μύθος του Τρωικού πολέμου σε σχέση με τη δημιουργία νέων βασιλείων στην Κύπρο (παραδόσεις σχετικά με την ίδρυση των κυπριακών πόλεων). (β) Η Αργοναυτική Εκστρατεία σε σχέση με τους αποικισμούς νέων περιοχών. (γ) Οι μύθοι για τους δώδεκα θεούς του Ολύμπου. (δ) Θρύλοι και παραδόσεις για τον Μ. Αλέξανδρο, τον Ονήσιλο κλπ. *(Οι πιο πάνω μύθοι/θρύλοι αναφέρονται ενδεικτικά. Ο/η εκπαιδευτικός έχει τη διακριτική ευχέρεια της επιλογής των μύθων/θρύλων που θα μελετηθούν).*
6.2 Εντοπίζουν βασικές διαφορές ανάμεσα στους μύθους/θρύλους/παραδόσεις και τις ιστορικές αναφορές και απαντούν στο ερώτημα γιατί δημιουργήθηκαν οι μύθοι/θρύλοι/παραδόσεις.	6.2 (α) Ρεαλιστικά και φανταστικά στοιχεία σε μύθους/θρύλους/παραδόσεις. (β) Κοινά στοιχεία ανάμεσα σε μύθους/θρύλους/παραδόσεις και ιστορικές αναφορές για το ίδιο φαινόμενο, γεγονός, πρόσωπο κλπ. (γ) Σύνδεση μύθων/θρύλων/παραδόσεων με ιστορικά γεγονότα, πρόσωπα, φαινόμενα κλπ.

Γεωμετρική εποχή
Αρχαϊκή εποχή
Κλασική εποχή
Ελληνιστική εποχή
Μυθολογία Δ’ τάξη

Γ΄ Τάξη

Παλαιολιθική Εποχή

Δείκτης επάρκειας 3.2 (γ)

Ο μύθος του Προμηθέα

3.2 (γ) Υλικά που χρησιμοποιούσαν οι άνθρωποι στην Παλαιολιθική Εποχή (αναφορά και στη χρήση της φωτιάς).

Γ΄ Τάξη

Νεολιθική Εποχή

Δείκτης επάρκειας 4.3 (β)

Ο μύθος της Δήμητρας

4.3 (β) Διατροφή στη Νεολιθική Εποχή (παραγωγικό στάδιο – γεωργία, κτηνοτροφία).

Γ΄ Τάξη

Εποχή του Χαλκού

Δείκτης επάρκειας 5.1 (α), 5.1 (β)

Αργοναυτική εκστρατεία

5.1 (α) Λόγοι μετακίνησης των ανθρώπων στην Εποχή του Χαλκού (έμφαση στην εμφάνιση του εμπορίου ως ενός νέου λόγου μακρινών μετακινήσεων).
5.1(β) Μέσα και χώροι μετακίνησης στην Εποχή του Χαλκού.

Γ΄ Τάξη

Εποχή του Χαλκού

Δείκτης επάρκειας 5.2 (α), 5.2 (β)

Θησέας και Μινώταυρος, Δαίδαλος και Ίκαρος

5.2 (α) Αναφορά στις προϊστορικές κοινωνίες της Εποχής του Χαλκού στην Κύπρο, την Ελλάδα και την Ανατολή και μελέτη εις βάθος μιας πόλης/οικισμού στην Κύπρο (π.χ. Έγκωμη).
5.2 (β) Μια πόλη/οικισμός στην Ελλάδα (π.χ. Μινωική Κρήτη, Μυκήνες, Κυκλάδες).

Γ΄ Τάξη

Εποχή του Χαλκού

Δείκτης επάρκειας 5.2 (α), 5.2 (β)

Κύκλωπες, Κυκλώπεια τείχη

(α) Αναφορά στις προϊστορικές κοινωνίες της Εποχής του Χαλκού στην Κύπρο, την Ελλάδα και την Ανατολή και μελέτη εις βάθος μιας πόλης/οικισμού στην Κύπρο (π.χ. Έγκωμη).
(β) Μια πόλη/οικισμός στην Ελλάδα (π.χ. Μινωική Κρήτη, Μυκήνες, Κυκλάδες).

Γ΄ Τάξη

Εποχή του Χαλκού

Δείκτης επάρκειας 5.3 (γ),(δ),(ε), (στ)

Ο μύθος του Ηφαίστου

(γ) Υλικά που χρησιμοποιούσαν οι άνθρωποι στην Εποχή του Χαλκού (έμφαση στην επεξεργασία και χρήση του χαλκού).
(δ) Συνέπειες στο φυσικό περιβάλλον από την εκμετάλλευση του χαλκού.
(ε) Εργαλεία που χρησιμοποιούσαν οι άνθρωποι στην Εποχή του Χαλκού.
(στ) Ασχολίες των ανθρώπων στην Εποχή του Χαλκού.

Δ' Τάξη

Γεωμετρική εποχή

Δείκτης επάρκειας 2.1 (α),(β),(γ)

Ο μύθος του Τρωικού πολέμου (Ιλιάδα)

2.1 (α) Αίτια των μετακινήσεων (α' και β' ελληνικοί αποικισμοί, Φοίνικες, άλλοι λαοί, επέκταση μέσω του αποικισμού και του εμπορίου).
(β) Τεκμήρια παρουσίας Ελλήνων και Φοινίκων στην Κύπρο.
(γ) Συνέπειες της παρουσίας Ελλήνων και Φοινίκων στην Κύπρο (ίδρυση νέων πόλεων-βασιλείων, ανάπτυξη εμπορίου, ανάμιξη διαφορετικών πολιτισμών).

Δ' Τάξη

Γεωμετρική εποχή

Δείκτης επάρκειας 2.1 (α), 2.2 (α)

Ο μύθος του Οδυσσέα (Οδύσσεια)

2.1 (α) Αίτια των μετακινήσεων (α' και β' ελληνικοί αποικισμοί, Φοίνικες, άλλοι λαοί, επέκταση μέσω του αποικισμού και του εμπορίου).
2.2 (α) Υλικά και εργαλεία που χρησιμοποιούσαν οι άνθρωποι τη Γεωμετρική εποχή (έμφαση στη χρήση σιδήρου για την κατασκευή εργαλείων και στις αλλαγές που έφερε στη ζωή των ανθρώπων).

Δ' Τάξη

Αρχαϊκή εποχή

Δείκτης επάρκειας 3.4 (β)

Θρύλοι και παραδόσεις για τον Ονήσιλο

3.4 (β) Αίτια και συνέπειες της επανάστασης του Ονήσιλου.

Δ' Τάξη

Αρχαϊκή εποχή

Δείκτης επάρκειας 3.6 (α), (β), (γ)

Θεοί του Ολύμπου, δωδεκάθεο

3.6 Θρησκευτικές δοξασίες
(α) Περιγράφουν βασικά χαρακτηριστικά των θρησκευτικών πεποιθήσεων και πρακτικών κατά τις
περιόδους της Αρχαϊκής, Κλασικής και Ελληνιστικής εποχής (θεοί του Ολύμπου και άλλες θεότητες,
τελετές όπως θυσίες, μαντεία, γιορτές, ιερά, ρόλος της θρησκείας στην καθημερινή ζωή).
(β) Συγκρίνουν αντιλήψεις και πρακτικές σχετικές με τη θρησκεία τότε και σήμερα, εντοπίζοντας
αλλαγές και συνέχειες.
(γ) Περιγράφουν τη σχέση των Ολυμπιακών Αγώνων με τις θρησκευτικές πεποιθήσεις της εποχής
και εντοπίζουν ομοιότητες και διαφορές με τους σύγχρονους Ολυμπιακούς Αγώνες.

Δ' Τάξη

Κλασική εποχή

Δείκτης επάρκειας 4.4 (γ)

Θρύλοι και παραδόσεις για τον Μέγα Αλέξανδρο

4.4 (γ) Η σημαντικότητα του Μεγάλου Αλεξάνδρου τότε και σήμερα.

Το κουτί αρχαιολόγου

Το κουτί αρχαιολόγου

Τι περιέχει το κουτί αρχαιολόγου

	Αύξων αριθμός	Περιγραφή	Τεμάχια
	01	Πινέλο με μαλακή συνθετική τρίχα πεπλατυσμένο (πλ. 1 ίντσα)	1
	02	Πινέλο με μαλακή συνθετική τρίχα πεπλατυσμένο (πλ. 1,5 ίντσα)	1
	03	Πινέλο με μαλακή συνθετική τρίχα πεπλατυσμένο (πλ. 2 ίντσες)	1
	04	Πινέλο με μαλακή συνθετική τρίχα πεπλατυσμένο (πλ. 2,5 ίντσες)	1
	05	Μυστριά λεπίδας 10-25 cm	4
	06	Λαβίδα με μήκος 12-18 εκ. από ανοξείδωτο ατσάλι	1
	07	Σπάγγος βαμβακερός 10-50 μ.	1
	08	Πλαστική μετροταινία	1
	09	Κόσκινο πλαστικό	1
	10	Πασσαλάκι πλαστικό	4
	11	Πήλινο ή κεραμικό αγγείο (2 διαφορετικά)	2
	12	Μικρή πλαστική τσουγκράνα	1
	13	Πλαστικό κουτί αποθήκευσης	1

Κουτί αρχαιολόγου

Πώς το αξιοποιούμε;

Το κουτί αρχαιολόγου μπορεί να αξιοποιηθεί σε όλες τις τάξεις του Δημοτικού:

- **Εισάγει τα παιδιά με βιωματικό τρόπο στη διαδικασία με την οποία αποκτούμε γνώση για το παρελθόν.**
- **Μέσα από την ανασκαφή, την παρατήρηση και την καταγραφή, τα παιδιά μαθαίνουν ότι η ιστορική γνώση δεν είναι απλώς μια αφήγηση γεγονότων, αλλά αποτέλεσμα έρευνας, τεκμηρίωσης και ερμηνείας υλικών καταλοίπων.**
- **Συνδέει την Ιστορία με την Αρχαιολογία: Πώς βρίσκουμε τα ίχνη του παρελθόντος, πώς τα μελετούμε και πώς χτίζουμε τη γνώση βασισμένη σε τεκμήρια.**

Πώς το αξιοποιούμε;

Προσομοίωση ανασκαφής στην τάξη

Σε δίσκο, κουτί ή δοχείο με άμμο/χώμα, τοποθετούμε αντίγραφα ευρημάτων. Τα παιδιά, δουλεύοντας σε ομάδες, χρησιμοποιούν τα εργαλεία από το βαλιτσάκι για να αποκαλύψουν, να καθαρίσουν και να καταγράψουν τα ευρήματα.

Ομαδική εργασία με ρόλους

Η τάξη χωρίζεται σε ομάδες και κάθε παιδί αναλαμβάνει έναν ρόλο (ανασκαφέας, γραμματέας, υπεύθυνος μέτρησης, παρατηρητής).

Πώς το αξιοποιούμε;

Τεκμηρίωση ευρημάτων

Τα παιδιά μετρούν τα ευρήματα, τα τοποθετούν δίπλα στην κλίμακα φωτογράφισης, τα σχεδιάζουν ή τα φωτογραφίζουν και συμπληρώνουν απλά φύλλα καταγραφής. Εξοικειώνονται έτσι με βασικές επιστημονικές πρακτικές τεκμηρίωσης.

Συζήτηση

Με αφορμή τα ευρήματα συζητούμε:

- Τι μας λέει ένα αντικείμενο για τους ανθρώπους του παρελθόντος;
- Τι δεν μπορούμε να ξέρουμε με σιγουριά;
- Πώς αλλάζει η γνώση όταν βρίσκουμε νέα στοιχεία;

Προσαρμογή σε όλες τις τάξεις

Μικρότερες τάξεις: έμφαση στο παιχνίδι, την παρατήρηση και τη φαντασία.

Μεγαλύτερες τάξεις: έμφαση στη διαδικασία έρευνας, στην τεκμηρίωση και στην ερμηνεία.

«Διδάσκοντας τη Γεωμετρική Εποχή στο Δημοτικό Σχολείο μέσα από την αρχαιολογία»

Χριστίνα Πουίκα

Δημοτικό Σχολείο Τερσεφάνου 2025-2026

Τι θα ακολουθήσει...

Κουτί αρχαιολόγου

Επιτόπια ανασκαφή στο σχολείο με τη βοήθεια της αρχαιολόγου!

Πού βρίσκουμε βοηθητικό υλικό;

Εκπαιδευτικό υλικό δημοτικής εκπαίδευσης/ Ιστορία/ Δράσεις/ Κουτί Αρχαιολόγου

https://istod.schools.ac.cy/el/draseis/kouti-archaiologou

Διδακτική πρόταση 2:
Ένα μυστικό θαμμένο στην άμμο

Εισαγωγή

Η συγκεκριμένη διδακτική πρόταση και η επόμενη στοχεύουν
διά να γνωρίσουν την επιστημονική διαδικασία ανασκαφής
ρισης των αρχαιολογικών ευρημάτων. Επίσης να κατανο
αρχαιολόγοι σταδιακά αναδομούν πτυχές του παρελθ
πηγές που έχουν βρει ως τεκμήρια για να επιλύσουν
παράδειγμα, πώς έμοιαζε ένα αντικείμενο ή για ποιο
λειτουργεί καλύτερα όταν οι ιστορικοί και οι αρχαιο
τήματα για την πηγή ή για καινούριες πηγές ή
σκουν. Μοιάζει με τη σταδιακή επίλυση ενός μυ

Ερώτημα-κλειδί

- **Ένα μυστικό θαμμένο στην άμμ**

Μαθησιακοί στόχοι

Οι μαθητές και μαθήτριες να:

- αναφέρουν το περιεχ
«ενάλια ανασκαφή
«ζωοαρχαιολόγος»,
«περιβαλλοντικός

Διδακτικό και μαθησιακό υλικό

- Αναρτημένο λεξιλόγιο διαβαθμισμένης βεβαιότητας σε καρτέλες: αποκλείεται, δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι…, ίσως, μάλλον, πιθανόν, πιθανότατα, όλες οι ενδείξεις δείχνουν

Διδακτική πρόταση 3:
Το θαμμένο στην άμμο μυστικό …
αποκαλύπτεται – Τι μας λένε τα ευρήματα;

Ερώτημα-κλειδί

- **Το θαμμένο στην άμμο μυστικό … αποκαλύπτεται – Τι μας λένε τα ευρήματα;**

Μαθησιακοί στόχοι

Οι μαθητές και οι μαθήτριες να:

- αναφέρουν το περιεχόμενο των όρων: συντήρηση, αναπαράσταση (έννοιες περιεχομένου).
- εξηγούν τη διαδικασία που ακολουθούν οι αρχαιολόγοι για τη διαχείριση των ευρημάτων μιας ανασκαφής (γνώση περιεχομένου - επιστημολογικές έννοιες).
- κατανοήσουν πώς οι αρχαιολόγοι χρησιμοποιούν τα διάφορα ευρήματα για να αναδομήσουν το παρελθόν (δεξιότητες).
- αντιλαμβάνονται ότι οι αρχαιολόγοι διατυπώνουν, αξιολογούν και αναθεωρούν τις υποθέσεις τους μέσα από τα διάφορα τεκμήρια (επιστημολογικές έννοιες).
- επιχειρηματολογούν χρησιμοποιώντας το κατάλληλο λεξιλόγιο (δεξιότητες).

Τι είδους αρχαιολόγος μπορώ να γίνω;

Παρατηρώ τις φωτογραφίες που παρουσιάζουν διάφορα είδη αρχαιολόγων.

Με τι ακριβώς ασχολείται ο κάθε αρχαιολόγος;

Στο χώρο της ανασκαφής
Οι σχεδιαστές αναλαμβάνουν δράση...